

# MAJANDUSAASTA ARUANNE

**aruandeaasta algus:** 01.01.2017

**aruandeaasta lõpp:** 31.12.2017

**nimi:** Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit

**registrikood:** 80062328

**tänavatänu nimi,** Aretuse tn 2

**maja ja korteri number:**

**alevik:** Märja alevik

**vald:** Tartu linn

**maakond:** Tartu maakond

**postisihthumber:** 61406

**e-posti aadress:** kontor@lammas.ee

## Sisukord

|                                                                    |    |
|--------------------------------------------------------------------|----|
| Tegevusaruanne                                                     | 3  |
| Raamatupidamise aastaaruanne                                       | 5  |
| Bilanss                                                            | 5  |
| Tulemiaruanne                                                      | 6  |
| Rahavoogude aruanne                                                | 7  |
| Netovara muutuste aruanne                                          | 8  |
| Raamatupidamise aastaaruande lisad                                 | 9  |
| Lisa 1 Arvestuspõhimõtted                                          | 9  |
| Lisa 2 Raha                                                        | 10 |
| Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed                                        | 10 |
| Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad                            | 11 |
| Lisa 5 Materiaalsed põhivarad                                      | 11 |
| Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad                                    | 12 |
| Lisa 7 Kasutusrent                                                 | 12 |
| Lisa 8 Võlad ja ettemaksed                                         | 13 |
| Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused              | 13 |
| Lisa 10 Liikmetelt saadud tasud                                    | 14 |
| Lisa 11 Tulu ettevõtlusest                                         | 14 |
| Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud | 14 |
| Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud                                  | 15 |
| Lisa 14 Tööjõukulud                                                | 15 |
| Lisa 15 Seotud osapooled                                           | 15 |
| Aruande allkirjad                                                  | 17 |

# Tegevusaruanne

## TEGEVUSARUANNE 2017

Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit (ELKL) on vabatahtlik mittetulundusühing, mis ühendab Eesti Vabariigi lamba- ja kitsekasvatuse arendamisest huvitatud isikuid ja nende ühendusi. 2017. aastal jätkas liit oma põhikirjaliste tegevustega, milleks on lamba- ja kitsekasvatuse arendamine Eestis, tõuaretuse koordineerimine, jõudluskontrolliandmete kogumine ja tõuraamatute pidamine. Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit omas 2017. aastal tegevusluba eesti valgepealise ja eesti tumedapealise lambatõu tõuraamatute pidamiseks ja jõudluskontrolli läbiviimiseks.

### Liikmeskond

01.01.2017 seisuga oli Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liidul liikmeid 225, 31.12.2017 seisuga 187. Liikmemaksudest laekus 2017. aastal liidule tulu 10749€. Liikmemaks oli 2017. aastal 40€+0,10€ iga üle-aastase lamba või kitse pealt (PRIA registri 01.01.2017 andmete alusel). Lamba- ja kitsekasvatusega vahetult mittetegelevate juriidiliste isikute liikmemaks oli 100€.

### Töötajad

Kogu 2017. aasta vältel korraldas liidu tööd kuueliikmeline juhatus koosseisus Ants Kuks (juhatuse esimees), Ell Sellis (aseesimees), Priit Hinto, Mats Meriste, Rainis Ruusamäe ja Taavi Eigo. Juhatuses esimehe töö on üldkoosoleku otsusega tasustatud juhatuses esimehe tasuga. Liidu administratiivset tööd korraldas tegevjuht Katrin Tambet. 2014. aastast saadik aretusosalase töö eest vastutanud aretustöö koordinaator Andrus Randveri tööleping lõppes 30.04.2017 ning alates 01.06.2017 asus aretustöö koordinaatorina tööle Katrin Tähepõld.

### Aretusosalane töö

Aretusosalase tööga või selle koordineerimisega on seotud kõik palgatöötajad ja kõik juhatuses liikmed. Kokkuvõtte aretusosalasest tööst esitatakse Veterinaar- ja Toiduametile. 2017. aasta aretusaruanne hõlmab poegimisperioodi 1. septembrist 2016 kuni 31. augustini 2017.

Aretuspopulatsiooni suurus tunnustatud aretusprogrammides olevate loomade arvu alusel oli 2017. aasta alguse seisuga 3545 lammast, neist 1352 Eesti tumedapealised (ET) ja 2193 Eesti valgepealised (EV). Lammaste kinnitatud aretusprogrammide nõuetele vastavat jõudluskontrolli tehti 2017. aasta alguses 36 karjas. Perioodil 1.01.-31.12.2017 lahkus jõudluskontrollist 4 karja. 2017. aastal liitus jõudluskontrolliga 4 karja. Aasta jooksul (01.01.2017–31.12.2017) kanti eesti valgepealise ja eesti tumedapealise lambatõu tõuraamatutesse ja nende lisadesse 661 lammast.

Aretustöö käigus korraldas liit jõudluskontrolliandmete kogumist, korrastamist, sisestamist, kontrollimist ja töötlemist, maedi-visna seiret, lammaste hindamist farmis ja näitustel ning farmide ülevaatust. Jõudluskontrollikarjade maedi-visna staatuste info on nähtav kodulehel, samuti tõuraamatusse kantud elusjäärade andmed. Liit on vahendanud ka infot tunnustatud jõudluskontrollis olevate lammaste ostmise ja müümise võimaluste kohta.

Terve aasta vältel toimus aretuse andmebaasi Pässu 2.0 edasi arendamine ning kasutajasõbralikumaks muutmine. Ühe olulise uuendusena loodi ühendus aretuse andmebaasi ja liidu kodulehe vahel, mille tulemusena saab aretuse andmebaasis olevaid tõuloomade andmeid kuvada otse liidu kodulehele.

Juhatuses eestvedamisel korraldati aasta jooksul kaks aretusteemalist ümarlauda – 3. märtsil aretuse ümarlaud ja 17. mail jõudluskontrolli ümarlaud. Ümarlaudadel arutati aretustegevuse rahastamise muutunud korraga seotud küsimusi, liidu poolt pakutavaid jõudluskontrolli teenuseid ja teenuste hinnakirja ning aretusteemalise koostööga seotud küsimusi. Maikuu ümarlauale olid kutsutud ka Veterinaar- ja Toiduameti (VTA) ametnikud Anneli Härmsen ja Maarja Tuimann, kes andsid osalejatele ülevaate jõudluskontrollist VTA pilgu läbi.

Aasta jooksul arendati edasi lley'n'i ja dorperi lambatõugude aretusprogramme ning viidi sisse parandusi ja täiendusi vastavalt VTA märkustele. Tunnustus aretusprogrammidele saadi 2018. aasta alguses.

Riigieelarvest eraldati 2017. a aretustoetusena 76524,77 eurot, mida kasutati lammaste aretustöö korraldamiseks (jõudlusandmete kogumiseks ja töötlemiseks, geneetilise väärtuse hindamiseks, tõuraamatu pidamiseks, aretuse andmebaasi arendusteks, aretustööks vajaliku inventari soetamiseks jms).

### Projektid

Liit osales varasemast suurema ja mitmekesisema väljapanekuga Maamessil 20.-22. aprillil ning Palamuse laadal 16. septembril. Mõlemal üritusel tutvustati erinevaid lamba- ja kitsetõugusid, jagati valdkonna infot ning presenteeriti lamba- ja kitsetooteid. Mõlemal üritusel osalemise kaasfinantseerimiseks olid liidu poolt esitatud turuarendustoetuse taotlused, toetust eraldati vastavalt mahus 893,28€ ja 603,80€. Lisaks oli liit väiksema väljapanekuga esindatud ka 18. augustil toimunud Urissaare Kantrifestivalil.

Oktoobris korraldas liit oma liikmetele lamba- ja kitsekasvatusalase õppereisi Baskimaale ja Pürenee mägedesse, kus osales 30 lamba- ja kitsekasvatajat. Õppereisi finantseeriti osalejate endi poolt.

Novembris toimus Raplamaal liidu traditsiooniline sügisseminar, kus osales üle 70 lamba- ja kitsekasvataja. Seminari esimene päev toimus koostöös Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooliga, kes viis läbi lammaste ja kitsede heaolu teemalise õppepäeva. Teisel seminaripäeval jätkati eelmisel sügisseminaril alustatud teemasid, keskendudes lihalammaste kasvatamisele ja turustamisele, soovitud tulemuste saamiseks sobivate lambatõugude valikule ning lambakasvatustevõtte majandamisele.

### **Koostöö**

Jätkus juba eelmisel aastal alanud koostöö Maaeluministeeriumi ning teiste lambakasvatus- ja maaeluorganisatsioonide esindajatega Eesti lambasektori arengukava koostamisel. Arengukava loodetakse kinnitada 2018. aasta esimeses pooles.

Liit esitas maaeluministeeriumile oma ettepanekud ministri määruse „Nõuded lamba ja kitse pidamise ja selleks ette nähtud ruumi või ehitise kohta“ ning liidu esindajad osalesid ministeeriumis samateemalisel ümarlaul.

Liidu esindajad osalesid ka mitmel EL ühtse põllumajanduspoliitika (ÜPP) teemalistel aruteludel ning esindasid lamba- ja kitsekasvatusektori seisukohti.

Tihe koostöö toimus Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoja (EPKK) ning EPKK lihatoimkonnaga. Juhatuse esimees Ants Kuks tegi ettekande 6. detsembril EPKK poolt korraldatud Lihafoorumil, rääkides lambaliha tootmise perspektiividest Eestis.

Detsembris toimus Veterinaar- ja Toiduametis kohtumine, kus osalesid VTA peadirektor Indrek Halliste, VTA töötajad Katrin Reili ja Anneli Härmsen, Martin Minjajev Maaeluministeeriumist, Anu Hellenurme Eesti Põllumajandus-Kaubanduskohast ning liidu esindajad. Kohtumisel räägiti vastastikusest koostööst aretustegevuse läbiviimisel ning uute aretusprogrammide kinnitamisel. VTA tegi liidule ettepaneku osaleda liikmena loodavas VTA kliendikojas.

Jätkus koostöö Maaelu Edendamise Sihtasutuse ning selle all töötavate lamba- ja kitsekasvatuskonsulentidega. Tegevjuht Katrin Tambet osales lamba- ja kitsekasvatajate esindajana Maaelu Edendamise Sihtasutuse Nõuandeteenistuse nõuandva nõukoja töös.

### **Info ja koosolekud**

Oktoobriks sai avalikuks liidu uus kodulehekülg, kus on ka varasemast mitmekülgsemad võimalused uudiste, lamba- ja kitsekasvatusalaste sündmuste ja koolituste ning aretusala info kuvamiseks. Töö kodulehe sisuga täitmisel jätkub 2018. aastal.

Liidu liikmetega suhtlemiseks jätkab tööd ELKL infolist. Listikirjad lähevad 197 adressaadile. Liit vahendas lammaste müügi- ja ostuinfot kodulehe kuulutuste ning aretuse andmebaasi kaudu.

2017. aastal toimus üks korraline üldkoosolek 01.04.2017, mil muude otsuste hulgas kinnitati uus liikmemaksu määr ning otsustati astuda Eesti Põllumajandus- ja Kaubanduskoja liikmeks.

Juhatus kogunes koosolekule viiel korral: 27.01.2017, 27.02.2017, 22.03.2017, 02.06.2017 ja 21.09.2017. Koosolekute otsused on liidu liikmetele edastatud infolisti kaudu.

## Raamatupidamise aastaaruanne

### Bilanss

(eurodes)

|                                              | 31.12.2017    | 31.12.2016    | Lisa nr |
|----------------------------------------------|---------------|---------------|---------|
| Varad                                        |               |               |         |
| Käibevarad                                   |               |               |         |
| Raha                                         | 36 161        | 46 063        | 2       |
| Nõuded ja ettemaksed                         | 47 594        | 28 811        | 3,4     |
| <b>Kokku käibevarad</b>                      | <b>83 755</b> | <b>74 874</b> |         |
| Põhivarad                                    |               |               |         |
| Materiaalsed põhivarad                       | 2 278         | 3 679         | 5       |
| Immateriaalsed põhivarad                     | 3 604         | 5 039         | 6       |
| <b>Kokku põhivarad</b>                       | <b>5 882</b>  | <b>8 718</b>  |         |
| <b>Kokku varad</b>                           | <b>89 637</b> | <b>83 592</b> |         |
| Kohustised ja netovara                       |               |               |         |
| Kohustised                                   |               |               |         |
| Lühiajalised kohustised                      |               |               |         |
| Võlad ja ettemaksed                          | 5 778         | 5 804         | 4,8     |
| Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused | 23 707        | 23 707        | 9,12    |
| <b>Kokku lühiajalised kohustised</b>         | <b>29 485</b> | <b>29 511</b> |         |
| <b>Kokku kohustised</b>                      | <b>29 485</b> | <b>29 511</b> |         |
| Netovara                                     |               |               |         |
| Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem      | 54 081        | 53 125        |         |
| Aruandeaasta tulem                           | 6 071         | 956           |         |
| <b>Kokku netovara</b>                        | <b>60 152</b> | <b>54 081</b> |         |
| <b>Kokku kohustised ja netovara</b>          | <b>89 637</b> | <b>83 592</b> |         |

## Tulemiaruanne

(eurodes)

|                                                            | 2017            | 2016            | Lisa nr |
|------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|---------|
| <b>Tulud</b>                                               |                 |                 |         |
| Liikmetelt saadud tasud                                    | 10 749          | 3 524           | 10      |
| Annetused ja toetused                                      | 78 022          | 78 713          | 9       |
| Tulu ettevõtlusest                                         | 38 159          | 27 126          | 11      |
| Muud tulud                                                 | 844             | 540             |         |
| <b>Kokku tulud</b>                                         | <b>127 774</b>  | <b>109 903</b>  |         |
| <b>Kulud</b>                                               |                 |                 |         |
| Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud | -78 022         | -78 713         | 12      |
| Mitmesugused tegevuskulud                                  | -36 373         | -22 449         | 13      |
| Tööjõukulud                                                | -4 350          | -4 383          | 14      |
| Põhivarade kulum ja väärtuse langus                        | -2 839          | -3 091          | 5,6     |
| Muud kulud                                                 | -125            | -96             |         |
| <b>Kokku kulud</b>                                         | <b>-121 709</b> | <b>-108 732</b> |         |
| <b>Põhitegevuse tulem</b>                                  | <b>6 065</b>    | <b>1 171</b>    |         |
| Intressikulud                                              | 0               | -222            |         |
| Muud finantstulud ja -kulud                                | 6               | 7               |         |
| <b>Aruandeaasta tulem</b>                                  | <b>6 071</b>    | <b>956</b>      |         |

## Rahavoogude aruanne

(eurodes)

|                                                            | 2017           | 2016           |
|------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| Rahavood põhitegevusest                                    |                |                |
| Põhitegevuse tulem                                         | 6 065          | 1 171          |
| Korrigeerimised                                            |                |                |
| Põhivarade kulum ja väärtuse langus                        | 2 839          | 3 091          |
| Kasum (kahjum) põhivarade müügist                          | -844           | -280           |
| <b>Kokku korrigeerimised</b>                               | <b>1 995</b>   | <b>2 811</b>   |
| Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus         | -18 744        | 37 833         |
| Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus     | -65            | -56 005        |
| Makstud intressid                                          | 0              | -222           |
| <b>Kokku rahavood põhitegevusest</b>                       | <b>-10 749</b> | <b>-14 412</b> |
| Rahavood investeerimistegevusest                           |                |                |
| Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel | -4 998         | -752           |
| Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade müügist   | 5 839          | 1 050          |
| Laekunud intressid                                         | 6              | 7              |
| <b>Kokku rahavood investeerimistegevusest</b>              | <b>847</b>     | <b>305</b>     |
| <b>Kokku rahavood</b>                                      | <b>-9 902</b>  | <b>-14 107</b> |
| Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses                 | 46 063         | 60 170         |
| <b>Raha ja raha ekvivalentide muutus</b>                   | <b>-9 902</b>  | <b>-14 107</b> |
| Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus                   | 36 161         | 46 063         |

## Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

|                    |                     | Kokku netovara |
|--------------------|---------------------|----------------|
|                    | Akumuleeritud tulem |                |
| <b>31.12.2015</b>  | 53 125              | 53 125         |
| Aruandeaasta tulem | 956                 | 956            |
| <b>31.12.2016</b>  | 54 081              | 54 081         |
| Aruandeaasta tulem | 6 071               | 6 071          |
| <b>31.12.2017</b>  | 60 152              | 60 152         |



# Raamatupidamise aastaaruande lisad

## Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

### Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liidu 2017. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti hea raamatupidamistavaga.

Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimikonna poolt välja antud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

### Raha

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas, pangas.

### Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Ettevõtte arvestusvaluuta on euro. Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid. Kursimuutusest tekkinud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud perioodi tuluna või kuluna.

### Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses. Ostjatelt laekumata arved on bilansis hinnatud tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes. Nõuete laekumise tõenäolisust hinnatakse iga ostja kohta eraldi. Varem allahinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumist kajastatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete kulu vähendamisena.

### Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalne põhivara on bilansis kajastatud varad maksumusega üle 1000 euro ühiku kohta ning kasuliku elueaga üle ühe aasta.

Materiaalset põhivara amortiseeritakse lineaarsel meetodil ja kajastatakse bilansis jääkmaksumuses.

Amortisatsiooninormid põhivarale

Inventar, arvutid, transpordivahendid 20%

### Põhivarade arvelevõtmise alampiir 1000

### Finantskohustised

Kõik finantskohustused (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ja muud lühi- ja pikaajalised võlakohustused) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusid. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustuste soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustusi kajastatakse bilansis maksamisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustuste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestus toimub arvestades sisemise intressimäära meetodit.

### Annetused ja toetused

Valitsuse sihtfinantseerimise vahendeid kajastatakse bilansis lähtudes

RTJ 12 nõuetest brutomeetodil.

Varade sihtfinantseerimisel võetakse soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, varade soetamise toetusena saadud

summa kajastatakse bilansis kohustusena, mis kantakse tuludesse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

#### Seotud osapooled

Seotud isikuteks on juhatuse liikmed, nendega seotud ettevõtted ja lähisugulased.

Seotud on aruandeaastal sõlmitud tehinguid.

Tulemi aruande koostamisel on lähtutud RTJ 14 st. Tulud ja kulud on kirjendatud tekkepõhiselt, tulude ja kulude vastavuse printsiibist lähtudes.

Liikmemaksud kajastatakse tuluna võttes arvesse, et laekumine on selles perioodis tegelikult kindel.

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil.

## Lisa 2 Raha

(eurodes)

|                   | 31.12.2017    | 31.12.2016    |
|-------------------|---------------|---------------|
| Kassa             | 1 132         | 722           |
| Arvelduskonto     | 35 029        | 45 341        |
| <b>Kokku raha</b> | <b>36 161</b> | <b>46 063</b> |

## Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

|                                    | 31.12.2017    | 12 kuu jooksul |
|------------------------------------|---------------|----------------|
| Nõuded ostjate vastu               | 20 809        | 20 809         |
| Maksude ettemaksed ja tagasinõuded | 3 277         | 3 277          |
| Ettemaksed                         | 5 843         | 5 843          |
| Laekumata toetused                 | 17 665        | 17 665         |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b>  | <b>47 594</b> | <b>47 594</b>  |
|                                    |               |                |
|                                    | 31.12.2016    | 12 kuu jooksul |
| Nõuded ostjate vastu               | 17 534        | 17 534         |
| Maksude ettemaksed ja tagasinõuded | 5 143         | 5 143          |
| Ettemaksed                         | 5 954         | 5 954          |
| Muud makstud ettemaksed            | 5 954         | 5 954          |
| Nõuded avantsistile                | 180           | 180            |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b>  | <b>28 811</b> | <b>28 811</b>  |

## Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

|                                               | 31.12.2017   |              | 31.12.2016   |              |
|-----------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
|                                               | Ettemaks     | Maksuvõlg    | Ettemaks     | Maksuvõlg    |
| Ettevõtte tulumaks                            |              |              |              | 16           |
| Käibemaks                                     |              | -1 652       | 343          |              |
| Üksikisiku tulumaks                           |              | 1 199        |              | 568          |
| Sotsiaalmaks                                  |              | 2 295        |              | 1 094        |
| Kohustuslik kogumispension                    |              | 139          |              | 66           |
| Töötuskindlustusmaksed                        |              | 154          |              | 73           |
| Ettemaksukonto jääk                           | 3 277        |              | 4 800        |              |
| <b>Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad</b> | <b>3 277</b> | <b>2 135</b> | <b>5 143</b> | <b>1 817</b> |

## Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

|                     |                            |                         |                    | Kokku        |
|---------------------|----------------------------|-------------------------|--------------------|--------------|
|                     | Arvutid ja arvutisüsteemid | Muud masinad ja seadmed | Masinad ja seadmed |              |
| <b>31.12.2015</b>   |                            |                         |                    |              |
| Soetusmaksumus      | 2 092                      | 14 243                  | 16 335             | 16 335       |
| Akumuleeritud kulum | -974                       | -10 008                 | -10 982            | -10 982      |
| <b>Jääkmaksumus</b> | <b>1 118</b>               | <b>4 235</b>            | <b>5 353</b>       | <b>5 353</b> |
|                     |                            |                         |                    |              |
| Ostud ja parendused | 752                        |                         | 752                | 752          |
| Amortisatsioonikulu | -109                       | -1 267                  | -1 376             | -1 376       |
| Müügid              | -1 050                     |                         | -1 050             | -1 050       |
|                     |                            |                         |                    |              |
| <b>31.12.2016</b>   |                            |                         |                    |              |
| Soetusmaksumus      | 1 794                      | 14 243                  | 16 037             | 16 037       |
| Akumuleeritud kulum | -1 083                     | -11 275                 | -12 358            | -12 358      |
| <b>Jääkmaksumus</b> | <b>711</b>                 | <b>2 968</b>            | <b>3 679</b>       | <b>3 679</b> |
|                     |                            |                         |                    |              |
| Amortisatsioonikulu | -185                       | -1 216                  | -1 401             | -1 401       |
|                     |                            |                         |                    |              |
| <b>31.12.2017</b>   |                            |                         |                    |              |
| Soetusmaksumus      | 1 794                      | 14 243                  | 16 037             | 16 037       |
| Akumuleeritud kulum | -1 268                     | -12 491                 | -13 759            | -13 759      |
| <b>Jääkmaksumus</b> | <b>526</b>                 | <b>1 752</b>            | <b>2 278</b>       | <b>2 278</b> |

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

|                            | 2017 | 2016       |
|----------------------------|------|------------|
| Masinad ja seadmed         |      | 770        |
| Arvutid ja arvutisüsteemid |      | 770        |
| <b>Kokku</b>               |      | <b>770</b> |

## Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

|                     | Arvutitarkvara | Kokku        |
|---------------------|----------------|--------------|
| <b>31.12.2015</b>   |                |              |
| Soetusmaksumus      | 13 566         | 13 566       |
| Akumuleeritud kulum | -7 092         | -7 092       |
| <b>Jääkmaksumus</b> | <b>6 474</b>   | <b>6 474</b> |
|                     |                |              |
| Amortisatsioonikulu | -1 435         | -1 435       |
|                     |                |              |
| <b>31.12.2016</b>   |                |              |
| Soetusmaksumus      | 13 566         | 13 566       |
| Akumuleeritud kulum | -8 527         | -8 527       |
| <b>Jääkmaksumus</b> | <b>5 039</b>   | <b>5 039</b> |
|                     |                |              |
| Amortisatsioonikulu | -1 435         | -1 435       |
|                     |                |              |
| <b>31.12.2017</b>   |                |              |
| Soetusmaksumus      | 13 566         | 13 566       |
| Akumuleeritud kulum | -9 962         | -9 962       |
| <b>Jääkmaksumus</b> | <b>3 604</b>   | <b>3 604</b> |

## Lisa 7 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rendileandja

|                                                                         | 2017              | 2016              |
|-------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| Järgmiste perioodide kasutusrenditulu mittekatkestatavatest lepingutest |                   |                   |
|                                                                         | <b>31.12.2017</b> | <b>31.12.2016</b> |
| 12 kuu jooksul                                                          |                   | 2 121             |
| 1-5 aasta jooksul                                                       |                   | 1 630             |

Aruandekohustuslane kui rentnik

|                  | 2017 | 2016  |
|------------------|------|-------|
| Kasutusrendikulu |      | 2 121 |

## Lisa 8 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

|                                  | 31.12.2017   | 12 kuu jooksul |
|----------------------------------|--------------|----------------|
| Võlad tarnijatele                | 364          | 364            |
| Võlad töövõtjatele               | 3 109        | 3 109          |
| Maksuvõlad                       | 2 135        | 2 135          |
| Saadud ettemaksed                | 62           | 62             |
| Tulevaste perioodide tulud       | 62           | 62             |
| Võlgnevus aruandvatele isikutele | 108          | 108            |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b> | <b>5 778</b> | <b>5 778</b>   |
|                                  |              |                |
|                                  | 31.12.2016   | 12 kuu jooksul |
| Võlad tarnijatele                | 847          | 847            |
| Võlad töövõtjatele               | 3 140        | 3 140          |
| Maksuvõlad                       | 1 817        | 1 817          |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b> | <b>5 804</b> | <b>5 804</b>   |

## Lisa 9 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(eurodes)

### Varad bruto soetusmaksumuses

|                                                             | 31.12.2015    | Saadud        | Tulu           | 31.12.2016    |
|-------------------------------------------------------------|---------------|---------------|----------------|---------------|
| Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks                         |               |               |                |               |
| Aretustoetus                                                | 39 016        | 63 404        | -78 713        | 23 707        |
| <b>Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks</b>            | <b>39 016</b> | <b>63 404</b> | <b>-78 713</b> | <b>23 707</b> |
| <b>Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused</b> | <b>39 016</b> | <b>63 404</b> | <b>-78 713</b> | <b>23 707</b> |
|                                                             |               |               |                |               |
|                                                             | 31.12.2016    | Saadud        | Tulu           | 31.12.2017    |
| Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks                         |               |               |                |               |
| Aretustoetus                                                | 23 707        | 76 525        | -76 525        | 23 707        |
| Turuarendustoetus                                           | 0             | 1 497         | -1 497         | 0             |
| <b>Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks</b>            | <b>23 707</b> | <b>78 022</b> | <b>-78 022</b> | <b>23 707</b> |
| <b>Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused</b> | <b>23 707</b> | <b>78 022</b> | <b>-78 022</b> | <b>23 707</b> |

## Lisa 10 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

|                                      | 2017          | 2016         |
|--------------------------------------|---------------|--------------|
| <b>Mittesihotstarbelised tasud</b>   |               |              |
| Liikmemaksud                         | 10 749        | 3 524        |
| <b>Kokku liikmetelt saadud tasud</b> | <b>10 749</b> | <b>3 524</b> |

## Lisa 11 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

|                                 | 2017          | 2016          |
|---------------------------------|---------------|---------------|
| Tulu                            | 38 159        | 27 126        |
| <b>Kokku tulu ettevõtlusest</b> | <b>38 159</b> | <b>27 126</b> |

## Lisa 12 Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud

(eurodes)

|                                                                         | 2017          | 2016          |
|-------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Üür ja rent                                                             | 468           | 665           |
| Mitmesugused bürookulud                                                 | 236           | 556           |
| Lähetuskulud                                                            | 21            | 264           |
| Koolituskulud                                                           | 0             | 4 102         |
| Tööjõukulud                                                             | 54 750        | 38 693        |
| Raamatupidamisteenus                                                    | 2 800         | 2 400         |
| Näitused, messid                                                        | 1 624         | 779           |
| Jõudluskontrolliandmete kogumine ja haldamine                           | 0             | 7 336         |
| Koduleht IT arendus                                                     | 2 364         | 2 625         |
| Loomade geneetilise väärtuse hindamine                                  | 2 000         | 3 500         |
| IT kulud riist ja tarkvarale                                            | 85            | 1 376         |
| Aretuse andmebaasi hooldus ja majutus                                   | 480           | 940           |
| Kontrollide ja testide kulud                                            | 4 975         | 3 380         |
| Autoga seotud kulud                                                     | 5 199         | 4 514         |
| Is auto kompensatsioon                                                  | 939           | 1 724         |
| Juriidilised kulud                                                      | 470           | 4 690         |
| Kommunaalkulud                                                          | 1 611         | 1 072         |
| Muud                                                                    | 0             | 97            |
| <b>Kokku sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud</b> | <b>78 022</b> | <b>78 713</b> |

## Lisa 13 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

|                                        | 2017          | 2016          |
|----------------------------------------|---------------|---------------|
| Mitmesugused bürookulud                | 0             | 168           |
| Lähetuskulud                           | 0             | 468           |
| Liikmemaksud                           | 799           | 220           |
| Ostetud kauba müügikulu                | 0             | 588           |
| Autokulud                              | 2 219         | 0             |
| Väikesaldode mahakandmine              | 914           | 0             |
| Lihalammaste ost                       | 0             | 18 750        |
| Sidekulud                              | 197           | 0             |
| Väikevahendid, inventar                | 694           | 0             |
| Ürituste korralduskulud                | 11 332        | 0             |
| Oma trükiste kulu                      | 775           | 0             |
| Koolituskulud                          | 17 800        | 0             |
| Reklaam                                | 593           | 918           |
| Vastuvõtukulud                         | 101           | 0             |
| Erisoodustused                         | 24            | 0             |
| Tellitud transport                     | 800           | 1 248         |
| Muud                                   | 125           | 89            |
| <b>Kokku mitmesugused tegevuskulud</b> | <b>36 373</b> | <b>22 449</b> |

## Lisa 14 Tööjõukulud (eurodes)

|                                                                               | 2017          | 2016          |
|-------------------------------------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Palgakulu                                                                     | 44 190        | 32 848        |
| Sotsiaalmaksud                                                                | 14 910        | 10 228        |
| <b>Kokku tööjõukulud</b>                                                      | <b>59 100</b> | <b>43 076</b> |
| Sellest kajastatud sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsese kuluna | 54 750        | 38 693        |
| Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale                                | 2             | 2             |

## Lisa 15 Seotud osapooled (eurodes)

|                                                                                      |                   |                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------|
| <b>Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga</b>                                       |                   |                   |
|                                                                                      | <b>31.12.2017</b> | <b>31.12.2016</b> |
| Füüsilisest isikust liikmete arv                                                     | 17                | 78                |
| Juriidilisest isikust liikmete arv                                                   | 170               | 158               |
| <b>Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused</b> |                   |                   |

|                     | 2017  | 2016  |
|---------------------|-------|-------|
| Arvestatud tasu     | 4 357 | 4 357 |
| Sõidukompensatsioon | 288   | 430   |

Seotud osapoolteks loetakse juhatuse liikmeid. Juhatuse esimehele maksti juhatuse juhtimistasu ja juhatuse liikmele maksti is auto kompensatsiooni.

Juhatuse liikmetele ei makstud erisoodustusi.



# Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 10.03.2018

**Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit (registrikood: 80062328) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:**

|                    |                    |                      |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
| ELL SELLIS         | Juhatuse liige     | 15.06.2018           |

## Tegevusalad

|                         |            |                |
|-------------------------|------------|----------------|
| Tegevusala              | EMTAK kood | Põhitegevusala |
| Lamba- ja kitsekasvatus | 01451      | Jah            |

## Sidevahendid

|                 |                  |
|-----------------|------------------|
| Liik            | Sisu             |
| E-posti aadress | kontor@lammas.ee |